

Technische vragen fractie GroenLinks

23-10-2022

Annemiek KleinJan en Klaas-Wybo van der Hoek

Tweede bestuursrapportage 2022

Nr	Pagina	Onderwerp	Vraag
1	5	Energietoeslag	<p>Hebben alle huishoudens van de doelgroep de toeslag ontvangen? Zo nee, hoeveel nog niet en waarom niet?</p> <p><i>Antwoord: De huishoudens die in aanmerking komen voor ambtshalve toekenning hebben deze voor 2022 ontvangen. De hoogte van de toeslag is verhoogd van € 800 naar € 1.300. De nabetaling van € 500 die daaruit volgt betalen wij in november aan deze huishoudens. Naast ambtshalve toekenningen kennen we een aanvraagprocedure voor de energietoeslag 2022. Hiervoor komen dagelijks nog aanvragen binnen waarbij we het recht vaststellen.</i></p>
2	5	Wmo Begeleiding en Huishoudelijke Hulp	<p>Is er duidelijkheid over de extra kosten hulp bij het huishouden en begeleiding?</p> <p><i>Antwoord: Hier is nog geen duidelijkheid over. Voor de Wmo wordt een kostprijsonderzoek voor de tarieven uitgevoerd. In verband met de hectiek over het inkoopproces Wmo lukt het waarschijnlijk niet het kostprijsonderzoek in het vierde kwartaal 2022 op te leveren. Naar verwachting wordt het onderzoek in het eerste kwartaal 2023 opgeleverd.</i></p>
3	7	Extreme prijsstijgingen zetten onderhoud wegen etc. onder druk	<p>Wat betekent dit nog meer naast die 60.000 extra lasten?</p> <p><i>Antwoord: Het bedrag van € 60.000 betreft een aantal kleinere mutaties. Dit staat los van de tekst over druk op onderhoud wegen als gevolg van prijsstijgingen. Bij de derde bestuursrapportage hebben we hier meer zicht op en wordt voorgesteld € 300.000 bij te ramen.</i></p>
4	8	Vertraging project Snel internet Groningen en gedrag Rodin	<p>Wat betekent dit voor de gemeente?</p> <p><i>Antwoord: Dit betekent dat de inwoners van het buitengebied langer op snel internet moeten wachten.</i></p>
5	8	Leerlingen- vervoer (lasten € 130.000 nadeel)	<p>Waar komt die groei in leerlingenaantal (met 35) opeens vandaan?</p> <p><i>Antwoord: De voornaamste reden lijkt de corona periode te zijn. Dit heeft er mede voor gezorgd dat er een stijging in het leerlingenvervoer heeft plaatsgevonden. De problematiek is vaak verergerd waardoor kinderen nu vaker naar het speciaal onderwijs gaan omdat het</i></p>

			<i>reguliere onderwijs niet meer kon bieden wat de kinderen nodig hadden.</i>
6	9	Pilot zelfstandigheid in het leerlingenvervoer	Kunt u als iets meer zeggen over deze pilot? Om hoeveel kinderen gaat dit bijvoorbeeld <i>Antwoord: De pilot zal vanaf januari/februari 2023 op een aantal scholen starten. Hiermee leren leerlingen zelfstandig te gaan reizen. We hebben 83 potentiële leerlingen geselecteerd op verschillende scholen.</i>
7	10	De realisatie van een nieuwe overlegstructuur Middag Humsterland is niet haalbaar gebleken. Er wordt gezocht naar een andere vorm.	Wordt er met en tussen de verschillende partijen gesproken? Heeft de zoektocht naar een nieuwe vorm al iets opgeleverd? <i>Antwoord: de beantwoording van deze vraag zal volgende week worden nagezonden.</i>
8	11	Energietoeslag: noodfonds van €0,2 miljoen	Wat houdt dit noodfonds in naast de andere sporen? En waarop is het bedrag gebaseerd? <i>Antwoord: Het Noodfonds is een initiatief van partners uit ons armoedepact die zich verenigd hebben in een stichting. Het Rijk voorziet in een categoriale regeling die door gemeenten wordt uitgevoerd. Daarbij is geen ruimte voor maatwerk. Dat is er enkel via het gemeentelijke instrument bijzondere bijstand. Dat instrument kent strikte beoordelingskaders. Het Noodfonds komt tegemoet aan een ruimere beoordelingsmogelijkheid gebaseerd op maatwerk. Omdat zij als stichting met vrijwilligers het Noodfonds uitvoeren kunnen zij ruimere beoordelingscriteria hanteren, los van de gemeente. Zij bekijken bijvoorbeeld het besteedbaar inkomen en daadwerkelijke meerkosten. De subsidie van de gemeente kan ten goede komen aan huishoudens, omdat er geen uitvoeringskosten mee gemoeid zijn. De omvang van de subsidie is gebaseerd op aantallen minima huishoudens, de verwachte aantallen huishoudens die geconfronteerd worden met verhoogde energielasten en een gemiddelde maandelijkse vergoeding per huishouden.</i>
9	12	Het aantal Bijstandsgerechtigden neemt dit jaar verder af.	De eerste tekenen van een economische hapering lijken zich voor te doen: wat zijn de meest recente indrukken en cijfers in deze? <i>Antwoord: Wij zien tot oktober geen gevolgen van een eventuele economische hapering. Het aantal bijstandsgerechtigden daalt nog steeds.</i>
10	13	Lokaal preventie akkoord	Er gaat 40.000 euro mee naar volgend jaar. Waarom is dit in 2022 niet uitgegeven?

			<p><i>Antwoord: Het Lokaal Preventieakkoord is vanaf maart 2022 online en vanaf deze datum zijn subsidieaanvragen binnengekomen. In eerste instantie hebben we afgewacht wat binnenkwam. Inmiddels is de gemeente ook actief in gesprek met lokale aanbieders om te kijken of we het beschikbare geld kunnen besteden aan goede initiatieven vanuit deze organisaties die bijdragen aan de ambities en doelstellingen vanuit het Lokaal Preventieakkoord.</i></p>
11	12/13	<p>Afval – actualisatie budgetten (lasten € 420.000 nadeel, baten € 180.000 nadeel, per saldo € 600.000 nadeel)</p>	<p>Zijn de oorzaken van de tekorten nu duidelijk? Is de situatie onder controle? Zijn er meer tekorten te verwachten?</p> <p><i>Antwoord: De oorzaken van de tekorten zijn duidelijk. Op dit moment zijn er geen aanvullende tekorten meer te verwachten. Hierbij wel de kanttekening dat er externe factoren zijn waar wij geen invloed op hebben die kunnen zorgen voor hogere kosten. Denk hierbij aan de oorlog in de Oekraïne, problemen op de grondstoffenmarkt en de hoge inflatie.</i></p>
12	14	<p>Automatisering – onderhoud software (lasten € 200.000 nadeel). De directie heeft daartoe besloten.</p>	<p>Wiens bevoegdheid is dit? Waren vooral de toename van het aantal gebruikers en het aantal applicaties niet te voorzien en dus te begroten?</p> <p><i>Antwoord: Het budgetrecht ligt bij de raad. Bij het opstellen van de begroting was al sprake van toename van gebruikers en applicaties. Afgelopen jaar zijn kosten verder toegenomen. Daarnaast is dit jaar minder sprake van overschrijdingen bij andere overheadonderdelen die softwarekosten kunnen compenseren.</i></p>
13	15	<p>We ramen € 188.700 extra aan in 2022 aan rentelasten.</p>	<p>Kan een toelichting gegeven worden op deze sterke stijging?</p> <p><i>Antwoord: Voor rentelasten voor leningen van meer dan een jaar hadden we € 3.518.000 begroot. We hebben in 2022 twee nieuwe leningen afgesloten en verwachten nu uit te komen op een rentelast lang in 2022 van € 3.707.000.</i></p>
14	15	<p>Opruimen tijdelijke gronddepots (lasten € 50.000 nadeel)</p>	<p>De verschillende partijen grond moeten volgens voorschrift toch gescheiden worden?</p> <p><i>Antwoord: Dat klopt, maar dat is in het verleden (voor de gemeentelijke herindeling) of onvoldoende gebeurd of niet meer herleidbaar omdat de benodigde documenten die dat kunnen aantonen ontbreken of hun geldigheidstermijn is verstreken. Om te voorkomen dat dit weer gebeurd wordt een inname-, opslag- en afvoerprotocol voor vrijkomende grond opgesteld. Tot die tijd worden partijen grond rechtstreeks afgevoerd en vindt er geen opslag meer plaats.</i></p>

15	17	Nieuwe werkplek – devices 2022 (€ 180.000 nadeel)	<p>Kan er een toelichting gegeven worden op dit grote bedrag? Dit is toch te voorzien en dus te begroten? Er wordt toch ook bespaard op vaste telefonie: waar is die meevaller te zien?</p> <p><i>Antwoord: In de eerste bestuursrapportage is het investeringskrediet voor nieuwe werkplekdevices teruggebracht van € 1.500.000 naar € 910.000. Daarbij hebben we aangegeven te bezien of alle apparatuur hieruit gedekt kan worden. De vervanging van iPhones kost € 330.000. Er kan voor € 150.000 dekking worden gevonden in het krediet van € 910.000. Daarom stellen we een verhoging met € 180.000 voor. De kosten van vaste telefonie dalen komende jaren. Dit voordeel zetten we in om gestegen softwarekosten te compenseren.</i></p>
16	19/20	Subsidieregeling maatwerk cultuur 2021 – 2022 (€ 75.000 voordeel)	<p>Waarom is de helft van dit bedrag niet uitgekeerd?</p> <p><i>Antwoord: Het subsidieplafond was deels gebaseerd op prognoses die door de musea waren doorgegeven. Bij de toekenningen bleek dat deze prognoses niet allemaal realistisch waren. Van het totaal beschikbare budget is ondertussen € 55.000 toegekend. Naar verwachting wordt nog € 20.000 toegekend, daarmee komt het totaal aan verstrekte subsidies op € 75.000.</i></p>

Programmabegroting 2023

Nr	Pagina	Onderwerp	Vraag
1	7 e.a.	Stelpost vrije ruimte 4,2; 5,6 en 7,6: 2023 t.e.m. 2025	<p>Hoe komt het college tot deze bedragen? Waarop is dat gebaseerd?</p> <p><i>Antwoord: De stelpost betreft het positieve saldo in de jaren 2023 tot en met 2025. Na inzet van de stelpost sluiten deze jaren op o.</i></p>
2	8 e.a.	Opschalingskorting tot en na 2026	<p>Is er nog nieuws over de discussie hierover te melden?</p> <p><i>Antwoord: Nee. Het kabinet heeft de oploep van de opschalingskorting incidenteel geschrapt. Dit leidt in 2023 tot en met 2025 tot incidentele voordelen. Vanaf 2026 blijft de landelijke opschalingskorting van € 975 miljoen intact. De VNG blijft bezwaar maken. In de position paper van oktober 2022 bekritiseert de VNG het opvoeren van de opschalingskorting terwijl juist noodzaak is voor financiële zekerheid bij gemeenten.</i></p>
3	8 e.a.	Externe financiering	<p>Wordt er niets meer van externe financiering meegenomen om ambities te realiseren? Bij bepaalde subsidies e.d. kan daarmee toch wel een deel van de eigen uren/overhead bekostigd worden?</p>

			<p><i>Antwoord:</i> Afgelopen jaren is gebleken dat we geen taakstelling kunnen realiseren als inkomst uit externe financiering. We moeten daarom geen structurele voordelen begroten.</p> <p>Bijna alle subsidies vragen om een eigen inbreng (cofinanciering). Hiervoor kunnen prima eigen uren/overhead dienen, als dat past in de voorwaarden.</p>
4	8 e.a.	Nadeel actualisatie kapitaallasten	<p>Hoe ziet dit nadeel eruit en waarom blijkt dat nu?</p> <p><i>Antwoord:</i> Het betreft een nadeel van in totaal ruim € 380.000 in 2023 verspreid over verschillende activa. Dit wordt veroorzaakt door de actualisatie van afschrijvingen die jaarlijks bij het opstellen van de begroting uitgevoerd wordt.</p>
5	10 e.a.	Verwerking indexatie	<p>Onder normale omstandigheden lijkt de gekozen werkwijze met de indexatie vrij risicoloos. Hoe groot is het risico nu de inflatie zoveel groter lijkt dan de compensatie?</p> <p><i>Antwoord:</i> Indexatie is inderdaad een risico. In de meicirculaire gemeentefonds wordt de inflatie en de compensatie geactualiseerd. Daarnaast hebben we in de paragraaf weerstandsvermogen hiervoor een risico van € 2 miljoen opgenomen.</p>
6	12/13	Innovatiewerkplaats	<p>Bestaat de Innovatiewerkplaats nog, nu de Gebiedscoöperatie Westerkwartier failliet is? Welke verplichtingen zijn hier aangegaan en welke risico's loopt de gemeente?</p> <p>Klopt het dat de websites van de Innovatiewerkplaats uit de lucht zijn, evenals de verwijzing op de site van de gemeente?</p> <p><i>Antwoord:</i> Ja. De Hanzehogeschool heeft de coördinator van de Innovatiewerkplaats voorlopig in dienst genomen om de Innovatiewerkplaats overeind te houden en de lopende onderzoeksopdrachten te continueren. Ook als gemeente vinden we het overeind houden van de innovatiewerkplaats van belang en hebben daarom toegezegd dat de innovatiewerkplaats voorlopig gebruik kan blijven maken van ruimte in het gemeentehuis in Zuidhorn. We gaan op dit moment na hoe we dit formeel kunnen regelen.</p> <p>Ondertussen zijn we (bestuurlijk en ambtelijk) in gesprek met de Hanzehogeschool over hoe we op de langere termijn verder willen met de innovatiewerkplaats, ook gelet op de ontwikkeling van een kennisecosysteem bestaande uit een Regiocoöperatie, Gebiedscoöperaties en Innovatiewerkplaatsen in onze provincie.</p>

			<i>De websites zijn inderdaad momenteel uit de lucht. We gaan er voorlopig van uit dat deze weer online komen zodra er duidelijkheid is over de voortzetting.</i>
7	13 e.a.	Bij veel programma's is de delta tussen de baten en soms de lasten van de rekening 2021 en de daarop volgende begrotingen significant groot	<p>Hoe zijn deze verschillen te verklaren? Wordt er bij de begrotingen wel goed gekeken naar de realisatie in de rekeningen?</p> <p><i>Antwoord: Bij het opstellen van de begroting kijken we naar structurele afwijkingen in de jaarrekening. Zoals ook toegelicht bij de jaarrekening 2022 hadden de meeste afwijkingen een incidenteel karakter. Bij diverse programma's was in 2021 sprake van tijdelijk extra middelen, deze kunnen we niet structureel begroten.</i></p>
8	16	Onderhoud openbare ruimte en wegen	<p>Wordt er in deze ook iets gedaan met klachten van inwoners? Werkt de procedure hierbij goed? Wat is het aantal klachten op dit gebied de laatste jaren?</p> <p><i>Antwoord: Klachten (telefonisch, e-mail, website, etc.) van inwoners over de openbare ruimte (in de breedste zin) worden geregistreerd als Melding Openbare Ruimte (MOR) in ons zaakstelsel Izaaksuite. Vanuit dat stelsel worden de meldingen in behandeling genomen en afgehandeld, inclusief desgewenst een terugkoppeling aan de inwoner. Dit proces in de loop der jaren steeds verder en beter uitgelijnd. De aard, hoeveelheid en doorlooptijd van de meldingen worden met een dashboard gemonitord. Het aantal meldingen in ons zaakstelsel wordt sinds 2019 bijgehouden. De aantallen per jaar zijn: 2019: 3256 meldingen* 2020: 4507 meldingen 2021: 6344 meldingen 2022: stand van zaken tot 19 oktober: 5870 meldingen *In 2019 zijn niet alle meldingen in Izaaksuite verwerkt.</i></p>
9	16	Onderhoud openbare ruimte en wegen	<p>Kan nog eens toegelicht worden hoe de besluitvorming gaat over (groot) onderhoud van wegen/ fietspaden?</p> <p><i>Antwoord: Op basis van de 2-jaarlijkse weginspectie wordt een meerjarenonderhoudsplanning gemaakt. Per jaar wordt er dan gekeken wat we hiervan uit moeten en kunnen voeren (obv beschikbaar budget). De slechtste wegen pakken we het eerst aan, waarbij qua prioritering ook gekeken wordt naar de door uw raad vastgestelde onderhoudsniveaus uit kwaliteitsvisie openbare ruimte. De fietspaden hebben bij de keuzes de hoogste prioriteit. Ook wordt er combinatie gezocht met overige projecten, werk met werk maken.</i></p> <p>Wat en wie besluit en waar vindt de raad de financiële verantwoording?</p>

			<p><i>Antwoord: De keuzes worden gemaakt door de vakafdeling op basis van de afspraken die we met uw raad hebben gemaakt over de gewenste kwaliteit waar we naar toe werken. Deze worden niet apart voorgelegd aan het gemeentebestuur. Verantwoording over de keuzes in de uitvoering en dus de verdeling van de financiële middelen leggen we af middels tussentijdse kwaliteitsrapportages.</i></p> <p>Enkele recente voorbeelden om dit te illustreren: -De Molenweg (van Café De Klap in Grootegast naar Zandbalk (dus zuid richting) was tot de afgelopen zomer een zandpad en is nu een klinkerweg. Was dit nodig en wat kostte dit?</p> <p><i>Antwoord: De Molenweg is altijd al een klinkerweg geweest. Het fietspad was erg slecht, hierdoor minder veilig en ook de kwaliteit van de klinker was slecht. Vandaar dat wij de bestaande verharding hebben vervangen. Er ligt nu een H-verbandsteen, deze stenen grijpen door hun bijzondere profiel in elkaar en geven de bestrating zo een samenhangend verband, kosten bedroegen € 96.564 (kapitaallasten ca. € 3.800 per jaar).</i></p> <p>-de Bosscherweg, Grijpskerk is een betonuitvoering geworden. Daarover zijn dezelfde vragen te stellen.</p> <p><i>Antwoord: De weg was nodig toe aan onderhoud. Het asfalt is vervangen door beton. Reden hiervoor was de slechte fundering van de weg in combinatie met de gevoeligheid van de ondergrond voor langere droge periodes. Door voor beton te kiezen is in de toekomst aanzienlijk minder onderhoud nodig. Met andere woorden; de extra investering van beton verdient zich op termijn terug. Kosten bedroegen € 536.500 (kapitaallasten ca. € 21.000 per jaar).</i></p>
10	18	Vestigings- en ondernemers-klimaat	<p>Welke indicatoren worden hierbij gebruikt? En wat is de ontwikkeling daarin?</p> <p><i>Antwoord: Een indicator die hierbij wordt gebruikt is de werkgelegenheid. In de periode 2018 -2021 is het aantal banen met ruim 700 gegroeid.</i></p>
11	18	Bedrijventerreinen	<p>Is er een recent overzicht van de belangstelling van nieuwvestigingen en uitbreidingen voor de verschillende bedrijventerreinen?</p> <p><i>Antwoord: Bedrijven die interesse hebben in een bedrijfskavel worden geregistreerd. In totaal zijn er momenteel circa 100 belangstellenden, waarvan het</i></p>

			<i>merendeel een voorkeur heeft om zich in Leek (Leeksterveld) te vestigen.</i>
12	20	Laaggeletterdheid	<p>Wat geeft de gemeente op de verschillende programma's uit aan het bestrijden van laaggeletterdheid?</p> <p><i>Antwoord: Voor het bekostigen van taalcoördinatoren in de bibliotheken van Grootegast, Leek, Marum en Zuidhorn jaarlijks ca € 100.000. Voor het programma 'Voel je goed' € 15.000 (2022). Voor deelname aan de Nationale week van het Lezen en Schrijven ca € 500 jaarlijks.</i></p>
13	23	Corona steunpakketten	<p>Zijn de verschillende middelen in 2022 allemaal ingezet?</p> <p><i>Antwoord: De ontvangen coronamiddelen die in 2021 niet zijn ingezet zijn overgeheveld naar 2022 in het themafonds corona. Voor de uitputting van dit themafonds verwijzen we graag naar hoofdstuk 5 van de rapportage.</i></p> <p>Is bekend hoeveel en wat voor soort bedrijven of instellingen vanwege corona gesloten moesten worden?</p> <p><i>Antwoord: Het is ons niet helemaal duidelijk wat de vraag is. Veel bedrijven en instellingen zijn tijdelijk gesloten geweest als gevolg van de coronamaatregelen. Er zijn geen aantallen beschikbaar van tijdelijke sluiting en ook niet van permanente sluiting als gevolg van corona. Wel blijkt uit data van Waarstaatjegemeente.nl dat het aantal faillissementen in de provincie Groningen tijdens de coronajaren 2020 en 2021 een dalende trend laat zien. In Westerkwartier is data hierover beschikbaar t/m het jaar 2020. Het aantal faillissementen in dat jaar is lager dan in 2019 en vergelijkbaar met het jaar 2018. Mogelijk dat alle coronasteun voor bedrijven heeft gezorgd dat er weinig faillissementen hebben plaatsgevonden.</i></p>
14	23	Invasieve exotische landplanten	<p>Werpt de gerapporteerde aanpak voldoende? Is er - gezien de aard en ernst van het probleem- geen grotere inspanning nodig?</p> <p><i>Antwoord: Er is geen grotere inspanning vereist, te meer omdat het probleem met name door veel aandacht in de media landelijk erg wordt uitvergroot. We verzwakken deze soorten door grotendeels in eigen beheer 4 maairondes toe te passen, waarbij het maaisel wordt afgevoerd naar een BVOR-gecertificeerde verwerker. De diverse soorten landplanten (in de praktijk handelt het in onze gemeente voornamelijk om 3 lastige soorten) zijn in</i></p>

			<p><i>dit kader als puntlocatie opgenomen in ons beheersysteem. Reuzenberenklauw en Reuzenbalsemien zijn prima in toom te houden. Voor Japanse duizendknoop is dat lastiger. Veelal is het technisch gezien niet mogelijk om deze laatstgenoemde soort volledig uit het openbaar plantsoen te verwijderen, te meer omdat veel in de media besproken technieken niet lijken te werken en erg kostbaar zijn.</i></p> <p><i>Ons beleid is, in navolging op het bevoegde gezag (provincie Groningen), gericht op beheren van de situatie en het voorkomen dat dergelijke landplanten zich snel uitbreiden. Uitroeiing is geen haalbare kaart meer. We slagen daar voor wat betreft de door u aangeduide landplanten prima in en voldoen hiermee aan de in het provinciale project EXIT (<u>EX</u>oten <u>I</u>n <u>T</u>oom) geformuleerde doestellingen.</i></p>
15	24	Houtsingels	<p>Wat houdt het overleg met de provincie over het kappen van houtsingels in? Hoe zijn nu de verantwoordelijkheden in deze belegd? Hoeveel geld besteedt de gemeente hieraan?</p> <p><i>Antwoord: Er vindt overleg plaats op gebied van handhaving en over beleid.</i></p> <p><i>Handhaving: De provincie ziet hier op toe vanuit de wet natuurbescherming. De gemeente vanuit de APV en bestemmingsplanregels (spelregels houtsingel-hoofdstructuur). De regelgeving is aanvullend op elkaar. We trekken daarom waar mogelijk samen op.</i></p> <p><i>Overleg beleid: De gemeente heeft opdracht gegeven voor actualisatie van de spelregels houtsingel-hoofdstructuur (kosten € 50.000) en de provincie voor de inventarisatie van de houtsingels en het maken van een goede kaart.</i></p>
16	31	Omgevingswet	<p>Wanneer denkt de gemeente dat deze wet wordt ingevoerd? Is de gemeente er klaar voor?</p> <p><i>Antwoord: Volgens de huidige planning wordt de wet met ingang van 1 juli 2023 ingevoerd. De Eerste Kamer moet hier nog wel goedkeuring op geven. De gemeente Westerkwartier doet er alles aan om hier klaar voor te zijn maar veel hangt af van de stabiliteit van het DSO (landelijk Digitaal Stelsel Omgevingswet).</i></p>
17	34	Enexis	<p>Waarom valt het dividend in 2023 terug naar 65.000 (van 104.000 in 2022)</p> <p><i>Antwoord: Het dividend over 2022 is nog niet bekend. Op basis van de jaarrekening 2021 hebben we het begrote dividend Enexis teruggebracht naar € 65.000.</i></p>

18	34	Totaal financieringsfunctie	<p>Wat is de toelichting op het grote verschil tussen de rekening 2021 en de daarop volgende begrotingen (en in 2023 op o??)</p> <p><i>Antwoord: Het totaal van de begrote financieringsfunctie bedraagt in 2023 € 253.000. Dit bedrag is wel vermeld in het totaaloverzicht maar niet in het overzicht op pagina 34. Het saldo van de financieringsfunctie is het verschil tussen de toegerekende rente aan taakvelden en de werkelijk betaalde rente aan kort- en langlopende rente. Voor de toerekening gebruiken gemeenten het hele jaar een vast percentage, waarbij het begrote saldo op 0 komt. De werkelijke rente fluctueert waardoor er verschillen optreden.</i></p>
19	35	Overhead Huisvesting	<p>Hoe is het grote verschil over de jaarschijven te verklaren?</p> <p><i>Antwoord: De uitgaven voor huisvesting worden zoveel mogelijk beperkt gelet op de besluitvorming over ambtelijke huisvesting. Dit verklaart waarom het bedrag in de kolom "rekening 2021" lager is. In de begroting 2022 is al (deels) rekening gehouden met de onderbesteding. Vanaf 2022 (met kapitaallasten vanaf 2023) zijn een aantal onderhouds- en duurzaamheidsinvesteringen opgenomen voor de huidige gebouwen. Deze laatste gaan op basis van de besluitvorming grotendeels niet door. De begrotingsruimte die ontstaat wordt vastgehouden tot ingebruikname van de nieuwe huisvesting ter dekking van de lasten voor de nieuwe huisvesting. Er is geen sprake van uitzetting van de begroting nieuwe situatie ten opzichte van oude situatie.</i></p>
20	41	Water en drinkwater	<p>Wat wordt er gedaan aan de gescheiden aanpak van de verschillende soorten water (schoon-grijs-vuil)? Waar is de aandacht voor het schaarser wordende drinkwater te vinden?</p> <p><i>Antwoord: De gescheiden afvoer van huishoudelijk afvalwater en regenwater is bij nieuwbouw al sinds begin jaren '90 van de vorige eeuw het uitgangspunt bij de aanleg van riolering. Bij rioolvervanging leggen we standaard een gescheiden rioelstelsel aan. Sinds 2019 (de herindeling) tot heden is er ongeveer 42.000 m2 (4,2 ha) verhard oppervlak van het gemengde rioelstelsel afgekoppeld. Het ontvlechten van grijs water (douche, wasmachine, gootsteen) en zwart water (toilet) wordt in onze gemeente nog niet toegepast. Er moet in woningen en ook openbaar terrein dan een extra systeem (vaak vacuümriolering) worden aangelegd. Met name in</i></p>

			<p>woningen is dit kostenverhogend. We volgen pilots in andere delen van het land.</p> <p>De drinkwatervoorziening is een zorgplicht van waterbedrijf Groningen. Wij zijn met het waterbedrijf in gesprek over diverse (water)zaken en ook het schaarser wordende drinkwater is daarbij onderwerp van gesprek. Onlangs zijn er door diverse raadsfracties vragen gesteld over het schaarser wordende drinkwater. Ook over deze vragen hebben we contact gehad met het drinkwaterbedrijf, deze vragen worden binnenkort beantwoord met een separate raadsbrief.</p>
21	43	Afname aantal gemeentelijke gebouwen met zo'n 40%	<p>Hoe drukt deze afname zich uit in de exploitatie en op de balans?</p> <p><i>Antwoord: Het aantal gebouwen in gemeentelijk eigendom is afgenomen van circa 200 (1-1-2019) naar nu 162 (najaar 2022). Dit is een afname van bijna 20%. Het effect op de balans verschilt per object. Soms is er sprake van een boekwinst, soms van een boekverlies. Ook het effect op de exploitatie verschilt. Soms valt de vervallen last weg tegen de vervallen bate. Soms is er sprake van een beperkt voor- of nadeel.</i></p>
22	48	EMU-saldo	<p>Kan er een toelichting gegeven worden op de grote fluctuaties in het berekende EMU-saldo? Wat is de sturingsbetekenis daarvan voor de gemeente?</p> <p><i>Antwoord: Mutaties in de exploitatie, de activa, de voorzieningen en de grondexploitaties leiden tot behoorlijke fluctuaties. Het EMU-saldo is voor de gemeente geen getal waarop gestuurd wordt. Dit saldo wordt ook niet door de provincie meegenomen in de beoordeling. Wij zijn verplicht ons aandeel in de landelijke macronorm te rapporteren.</i></p> <p><i>Achtergrond van het CBS: "Het overheidssaldo of EMU-saldo is binnen de Europese Unie een belangrijke indicator voor de gezondheid van de overheidsfinanciën. In het Verdrag van Maastricht is vastgelegd dat de lidstaten elk half jaar de gegevens over het saldo van hun overheid moeten rapporteren aan de Europese Commissie. Hierbij is bepaald dat een tekort niet meer dan 3 procent van het bruto binnenlands product (bbp) mag bedragen. In samenhang met deze tekortgrens voor de gehele overheid zijn in Nederland afspraken gemaakt over een macronorm voor het tekort van de gemeenten, provincies en waterschappen tezamen."</i></p>
22	49	Basisformatie voor projectleiding etc. onvoldoende	<p>Hoeveel onvoldoende is het? Wat hebben de acties tot op heden opgeleverd? Hoe groot is de uitstroom op dit moment? In hoeverre wordt er gebruik gemaakt van latere pensionering in het geval van bepaalde specialismen?</p> <p><i>Antwoord: De krapte ten aanzien projectleiding wordt vooral ervaren op de vele actuele crisisdossiers zoals</i></p>

			<p><i>opvang vluchtelingen en Oekraïners, energie- en koopkrachtcrisis, maar ook op gebieds- en ontwikkelopgaven zoals bijvoorbeeld de ontwikkelopgave Nienoord. Hierbij gaat het al snel om enkele formatieplaatsen. Het is iedere keer kiezen tussen en prioriteren op inzet van formatie op het structurele werk en de (tijdelijke) projecten. Bij de uitwerking van het collegeuitvoeringsprogramma nemen wij dit als aandachtspunt mee in organisatieparagraaf.</i></p> <p><i>Daar waar we vooral de krapte voelen, is de uitstroom van collega's in 2022 zeer beperkt. Wanneer we kijken naar de verwachte uitstroom in de komende jaren in verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd zien we dat het verloop ook hier vooral in de andere werksoorten plaats gaat vinden. Vooruitlopend op het vertrek van collega's in verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, maken we overigens van de mogelijkheid gebruik om op een aantal plaatsen een junior-collega aan te trekken. Hiervoor zetten we de middelen in die vrijvallen doordat collega's gebruik maken van onze regeling Generatiepact. Een jaar voor vertrek zorgen we op die manier voor kennisoverdracht en begeleiden we de junior-collega naar het zelfstandig en structureel kunnen invullen van de plaats die vrijkomt.</i></p>
23	50	Digitalisering dienstverlening	<p>Wordt er wel rekening gehouden met een toch vrij grote groep die geen digitale middelen kan of wil gebruiken? Herkent de gemeente situaties waarbij digitale dienstverlening de inwoners niet bereikt? Een voorbeeld uit de praktijk: bij informatie over het aanvragen van subsidies voor verbeteringen van duurzaamheid is alleen digitale hulp beschikbaar. De inwoners die zich tot ons richtten zijn niet digitaal vaardig genoeg om dit online te regelen.</p> <p><i>Antwoord: Ja, we helpen inwoners die niet digitaal vaardig zijn met het invullen van digitale formulieren. Dit kan op basis van maatwerk via een fysieke of telefonische hulplijn. We houden hierbij ook rekening met inwoners die geen DigiD hebben (zolang DigiD geen wettelijke eis is). Wij herkennen de situatie waarbij inwoners niet in staat zijn om online een aanvraag te doen. Wij bieden bij onze digitaal aangeboden producten aan om per email of telefonisch contact op te nemen als het niet lukt om online een aanvraag te doen. Voorbeelden zijn: stimuleringslening en aanvragen energietoeslag.</i></p>
24	55	De Veiligheidsregio tegen cybercrime	In hoeverre wordt er dubbel werk met de gemeente gedaan?

			<p><i>Antwoord: Er wordt geen dubbel werk gedaan. Het beleidsvoornemen met betrekking tot informatieveiligheid en cybercrime heeft betrekking op de eigen informatieveiligheid van de VRG en de ondersteunende rol van de VRG bij een cybercrisis. De VRG is voornemens om in het tweede kwartaal een cyberoefening uit te voeren in het Westerkwartier.</i></p>
25	59	Omrin	<p>Bij bestuurlijk belang wordt wethouder Schollema met name genoemd. Bij de andere verbonden partijen wordt gesproken over een of de wethouder. Betekent dit dat in die gevallen de wethouder nog niet bekend is?</p> <p><i>Antwoord: Dat is niet het geval. We zullen voortaan de blokjes per verbonden partij op één wijze invullen, hetzij "wethouder" hetzij de naam van de betreffende betrokken wethouder.</i></p>
26	61	Enexis	<p>Op welke wijze is de laatste tijd aandacht gevraagd voor de knelpunten in het elektriciteitsnetwerk, vooral in verband met de groei van duurzame energie?</p> <p><i>Antwoord: Voor dit antwoord verwijzen we naar de schriftelijke beantwoording van vragen over het Jaarplan Duurzaamheid 2022-2023, die tijdens het raadsoverleg van september jl. zijn behandeld.</i></p>
27	66	Grondexploitatie	<p>Er is sprake van toenemende risico's en zorgen gezien de ontwikkelingen van de rente en op de bouw- en woningmarkt?</p> <p><i>Antwoord: Naar aanleiding van de fors gestegen bouwkosten en de toenemende hypotheekrente zien we dat risico's die staan omschreven in de paragraaf F van de programmabegroting zich ook daadwerkelijk voordoen in sommige projecten. Verkopen laten langer op zich wachten, opties worden in hogere mate niet verlengd, kosten voor het bouw- en woonrijp maken fluctueren sterk. Deze ontwikkelingen houden we nauwlettend in de gaten, maar leiden nog niet tot het tussentijds bijstellen van grondexploitaties. Aangezien een groot deel van de grondexploitaties in een afrondende fase zit en de boekwaarde in de afgelopen jaren fors is verlaagd, leiden de toenemende risico's dus nog niet direct tot zorgen.</i></p>
28	68	Verhuren van grond	<p>Zijn er argumenten in de huidige ontwikkelingen om toch positiever te staan tegenover het verhuren van grond (bijvoorbeeld erfpacht)?</p> <p><i>Antwoord: Argumenten om positiever tegenover erfpacht te staan zijn er uiteraard, nu de financieringsruimte afneemt door de hogere rente. Argumenten tegen erfpacht blijven ook bestaan. Bij de</i></p>

			<i>evaluatie van het grondbeleid zal ook het beleid rondom erfpacht opnieuw tegen het licht worden gehouden. Deze evaluatie zal komend voorjaar plaatsvinden.</i>
29	70	Bijdrage FLO Veiligheidsregio	<p>Het lijkt alsof de bijdrage van 2022 twee keer wordt betaald: is dat zo?</p> <p><i>Antwoord: Nee. De bijdrage 2022 is wel betaald, maar moet nog ten laste van de algemene reserve worden gebracht.</i></p>
30	72	Sociaal Domein Programma Innovatief en Resultaatgericht samenwerken	<p>Wat heeft dit concreet financieel opgeleverd?</p> <p><i>Antwoord: Het gaat hier om het Preventieprogramma Sociaal Domein dat momenteel nog loopt. Doel van programma is dat er minder gebruik gemaakt wordt van zware en relatief dure maatwerkvoorzieningen en meer gebruik gemaakt wordt van de eigen kracht, het sociale netwerk en/ of laagdrempelige lichte of algemene voorzieningen. Inwoners met een ondersteuningsvraag ontvangen daarbij hulp die zo licht en kort als mogelijk integraal wordt ingezet dichtbij de eigen leefwereld. Tevens willen we hiermee de kosten verlagen/ beheersen. Met voortgangsrapportages wordt de raad geïnformeerd. Momenteel lopen nog pilots en loopt er ook nog een inkoopprocedure. In de eerste helft van 2023 verwachten we informatie te kunnen geven over financiële uitkomsten.</i></p>
31	72	Taakstellingen jeugdzorg voor 2024 e.v.	<p>Waarop zijn deze bedragen gebaseerd? Zijn ze uitvoerbaar en haalbaar?</p> <p><i>Antwoord: Aan taakstellingen hebben we voor de jaren 2024-2026 de volgende bedragen opgenomen: € 0,3 mln, € 1,6 mln en € 1,6 mln. Deze bedragen zijn het aandeel van Westerkwartier in de afspraken Rijk en VNG: Gemeenten mogen een besparing inboeken van € 100 miljoen in 2024 oplopend naar € 500 miljoen in 2026. Afgesproken is dat de Rijksoverheid de verantwoordelijkheid heeft om deze besparing in te vullen met (wettelijke) maatregelen. Het gaat daarbij om maatregelen waardoor gemeenten minder middelen nodig hebben of waarbij alternatieve inkomsten gegenereerd worden (bijvoorbeeld door middel van de invoering van een eigen bijdrage). Ook draagt het rijk het budgettaire risico ingeval (een deel van) deze maatregelen geen of niet tijdig doorgang vinden.</i></p>
32	73	Didam-arrest	<p>Is er bij de "oude categorie" sprake van 1 geval of zijn er meer te verwachten? Waar is het bedrag van 200.000 op gebaseerd?</p> <p><i>Antwoord: Er zijn meerdere verkooptrajecten die zijn gestart voor het Didam-arrest, waar we geen openbare procedure hebben gevolgd, maar waar wel het</i></p>

			<p><i>totstandkomingsvertrouwen is gewekt. Naar aanleiding van jurisprudentie hebben afgelopen periode meerdere publicaties plaatsgevonden, waarin het voornemen tot verkoop (of verpacht) aan een partij openbaar wordt gemaakt. Tot op heden heeft dit niet geleid tot reacties vanuit de markt. De verwachting is dat volgend jaar deze verkooptrajecten zijn afgerond en de risicopost grotendeels kan vrijvallen.</i></p> <p><i>De hoogte van het bedrag betreft een inschatting op basis van maximale voorbereidingskosten voor een (middel)groot project, aangezien er nog geen jurisprudentie is omtrent hoogte van claims op dit onderwerp.</i></p>
33	74	Wet markt en overheid	<p>Zijn er meer claims te verwachten en waarom wel of niet? Waar is het bedrag van 400.000 op gebaseerd?</p> <p><i>Antwoord: Het risicobedrag van € 400.000 is gebaseerd op één aansprakelijkheidsstelling. Deze casus staat op zich, we verwachten vooralsnog geen andere claims. Het bedrag is gebaseerd op de hoogte van de claim en is in overleg met accountant bepaald.</i></p>
34	98/99	NPO	<p>Waarom staat er voor 2023 nog zo'n groot bedrag voor het Nationaal Programma Onderwijs?</p> <p><i>Antwoord: In totaal is er € 946.548 ontvangen voor de periode 1 augustus 2021 t/m 31 juli 2023. In de begroting is het bedrag evenredig verdeeld over deze periode. Van het totale bedrag is ruim € 750.000 toegezegd, er is nog een kleine € 200.000 toe te kennen. Tot nu toe is circa € 400.000 uitbetaald. Overigens is in verband met de voortzetting van corona de bestedingstermijn nog met een schooljaar (2024/2025) verlengd, wij hebben hiervoor de begroting niet aangepast. De inzet is om uiterlijk in 2023 het gehele budget besteed te hebben.</i></p>
35	99	Reserve Natuurpark Kommerzijl	<p>Is dit bedrag per jaar voldoende gezien het achterstallig onderhoud (zie de eerdere brieven van omwonenden)? Wanneer is deze reserve dan uitgeput, als we dit bedrag per jaar blijven onttrekken?</p> <p><i>Antwoord: Er is jaarlijks voldoende budget aanwezig in de begroting voor beheer en onderhoud van natuurpark Noorderriet. Voor wat betreft het uitgevoerde groenbeheer in het park gaan wij uit van het door bureau Bakker opgestelde beheerplan. Het contact met de schouwcommissie "Noorderriet" is sterk verbeterd. Recentelijk heeft er een schouw plaatsgevonden waarbij de beheerder groen en 2 leden van de schouwcommissie aanwezig waren. Tijdens deze schouw ontving de gemeente complimenten van de commissie dat het beheer en onderhoud aanzienlijk is verbeterd. Ons inziens is er van achterstallig onderhoud dan ook geen</i></p>

			<i>sprake meer. Jaarlijks wordt € 18.000 aan de reserve onttrokken. Dit bedrag kan nog 20 keer worden onttrokken.</i>																
36	100	MFC Zevenhuizen	<p>Hoe verhoudt deze exploitatiebijdrage zich tot de eerdere investering in de nieuwbouw?</p> <p><i>Antwoord: De jaarlijkse exploitatiebijdrage voor MFC Zevenhuizen is € 28.000. De jaarlijkse kapitaallasten voor het nieuw gerealiseerde MFC bedragen € 192.334.</i></p>																
37	80/83 /84/113	Woonlasten een- en meerpersoons- huishouden	<p>Hoe verhoudt zich de sterke stijging van 2022 tot die van 2023 (met onder meer een OZB-stijging van 7,5 (5 + 2,4) % ?</p> <p><i>Antwoord: De rioolheffing is in 2022 en 2023 gelijk gebleven. In 2023 wordt eenmalig onttrokken aan de voorziening riolering. Zonder deze onttrekking is het tarief € 244. Het vaste deel van de afvalstoffenheffing stijgt in 2021 en 2022 naar € 199. Het variabel tarief afval is over deze jaren ongewijzigd. € 0,45 p kg grijs en € 0,25 p kg groen. De OZB stijgt in 2022 met 1,5% als gevolg van indexatie en in 2023 met 7,4% (5% plus indexatie van 2,4%)</i></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>2021</th> <th>2022</th> <th>2023</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Riool</td> <td>223</td> <td>223</td> <td>223 (244)</td> </tr> <tr> <td>Afval (vast)</td> <td>164</td> <td>179</td> <td>199</td> </tr> <tr> <td>OZB</td> <td>333</td> <td>338</td> <td>363</td> </tr> </tbody> </table>		2021	2022	2023	Riool	223	223	223 (244)	Afval (vast)	164	179	199	OZB	333	338	363
	2021	2022	2023																
Riool	223	223	223 (244)																
Afval (vast)	164	179	199																
OZB	333	338	363																